

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor
Veiligheid en Justitie

datum 10 maart 2015

Betreffende wetsvoorstel:

34016 (R2036)

Wijziging van de Rijkswet op het Nederlandschap ter verruiming van de mogelijkheden voor het ontnemen van het Nederlandschap bij terroristische misdrijven

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 10 maart 2015 na hoofdelijke stemming met 122 stemmen voor en 23 stemmen tegen aangenomen door de Tweede Kamer.

Vóór stemmen de leden: Rog, De Roon, De Rouwe, Rutte, Samsom, Schouten, Schouw, Schut-Welkzijn, Segers, Servaes, Sjoerdsma, Slob, Van der Staaij, Van der Steur, Straus, Tanamal, Taverne, Tellegen, Van Toorenborg, Van Veen, Van Veldhoven, Veldman, Verhoeven, Vermeij, Visser, Van Vliet, Voordewind, Jan Vos, Mei Li Vos, Albert de Vries, Aukje de Vries, Vuijk, Van Weyenberg, Van Wijngaarden, Wilders, Wolbert, Van 't Wout, Ypma, Yücel, Ziengs, Zijlstra, Arib, Van Ark, Azmani, Beertema, Berckmoes-Duindam, Bergkamp, Berndsen-Jansen, Bisschop, De Boer, Bontes, Bosma, Bosman, Bouwmeester, Ten Broeke, Bruins Slot, Van der Burg, De Caluwé, Cegerek, Van Dam, Van Dekken, Tony van Dijck, Otwin van Dijck, Dijkgraaf, Dijkhoff, Pia Dijkstra, Remco Dijkstra, Dik-Faber, Dikkers, Duisenberg, Elias, Fokke, Fritsma, Gerbrands, Geurts, De Graaf, Graus, Groot, Hachchi, Van Haersma Buma, Harbers, Rudmer Heerema, Pieter Heerema, Helder, Van Helvert, Hoogland, Jacobi, Jadnanansing, Keijzer, Van Klaveren, Klein, Klever, Knops, Koolmees, Krol, Kuiken, Van Laar, Leegte, Leenders, De Liefde, Van der Linde, Lodders, Lucas, Madlener, Maij, Marcouch, Van Miltenburg, Mohandis, Monasch, Moors, Agnes Mulder, Anne Mulder, Neppérus, Nijboer, Omtzigt, Oosenbrug, Van Oosten, Oskam, Pechtold, Potters, Rebel en Recourt.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 10 maart 2015

blad 2

Tegen stemmen de leden: Roemer, Siderius, Smaling, Thieme, Van Tongeren, Ulenbelt, Voortman, Bashir, Van Bommel, Jasper van Dijk, Van Gerven, Gesthuizen, Karabulut, Klaver, Kooiman, Kuzu, Leijten, Merkies, Van Nispen, Van Ojik, Ouwehand, Öztürk en Van Raak.

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Artikel I

8 (Van Klaveren) dat regelt dat de minister het Nederlanderschap moet intrekken van personen die onherroepelijk zijn veroordeeld voor terroristische misdrijven of ronselen

Dit amendement regelt dat de minister het Nederlanderschap moet intrekken van personen die onherroepelijk veroordeeld zijn wegens een misdrijf als bedoeld in de artikelen 83, 83b, 134a en 205 van het Wetboek van Strafrecht. Op dit moment kan de minister het Nederlanderschap intrekken, maar is het niet verplicht. De indiener wil met dit amendement de Rijkswet op het Nederlanderschap aanscherpen, zodat de minister altijd de nationaliteit moet intrekken bij terroristische misdrijven, handelingen ter voorbereiding of vergemakkelijking van misdrijven met een terroristisch oogmerk, overige handelingen met terroristisch oogmerk en ronselen.

Verworpen. Voor: PVV en de Groep Bontes/Van Klaveren.

Artikel I, onderdelen A en B

9 (Helder en De Graaf) waarmee het Nederlanderschap van personen die onherroepelijk veroordeeld zijn wegens artikel 140a van het Wetboek van Strafrecht, van rechtswege verloren gaat

Dit amendement regelt dat het Nederlanderschap van personen die onherroepelijk veroordeeld zijn wegens deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van terroristische misdrijven als bedoeld in artikel 140a van het Wetboek van Strafrecht, van rechtswege verloren gaat.

De intrekking van het Nederlanderschap is een ordemaatregel waarmee tot uitdrukking komt dat de band tussen de persoon en het Koninkrijk niet langer kan bestaan. Dit is het geval wanneer de persoon handelingen verricht die tegen de essentiële belangen van de staat gericht zijn. In de Rijkswet op het Nederlanderschap zijn deze handelingen tegen de essentiële belangen van de staat geconcretiseerd het reeds mogelijk om in een aantal gevallen het Nederlanderschap in te trekken. Er is aanleiding om de mogelijkheden voor intrekking van het Nederlanderschap uit te breiden.

Verworpen. Voor: PVV en de Groep Bontes/Van Klaveren.

datum 10 maart 2015

blad 3

Beweegredenen

Artikel I

7 (Van Klaveren) waarmee het strafmaximum voor misdrijven als bedoeld in artikel 134a van het Nederlandse Wetboek van Strafrecht wordt verhoogd

Dit amendement regelt dat de strafbedreiging voor misdrijven als bedoeld in artikel 134a van het Nederlandse Wetboek van Strafrecht, verhoogd wordt van acht naar twaalf jaar.

Indien dit amendement wordt aangenomen, komt het opschrift te luiden:

Wijziging van de Rijkswet op het Nederlandschap en het Nederlandse Wetboek van Strafrecht ter verruiming van de mogelijkheden voor het ontnemen van het Nederlandschap bij terroristische misdrijven en ter verhoging van het strafmaximum voor misdrijven als bedoeld in artikel 134a van het Nederlandse Wetboek van Strafrecht.

Verworpen. Voor: PVV en de Groep Bontes/Van Klaveren.

Artikel II

13 (Gesthuizen en Schouw) waarin de aanscherping van het overgangsrecht wordt teruggedraaid

Met dit amendement wordt een groot deel van de nota van wijziging ongedaan gemaakt. Met die nota van wijziging zou het mogelijk worden om ook bij mensen die worden veroordeeld op grond van artikel 134a Sr, nadat de nieuwe wet in werking is getreden, maar de gedraging waarop de veroordeling betrekking heeft vóór de inwerkingtreding gepleegd hebben, de nationaliteit af te nemen. Het amendement regelt dat de tekst met betrekking tot het overgangsrecht weer komt te luiden zoals deze was opgenomen in het oorspronkelijke voorstel. De redenen hiervoor zijn als volgt. In de huidige tekst van het wetsvoorstel is op zich geen sprake van het met terugwerkende kracht strafbaar stellen van een bepaalde gedraging. Wel wordt aan die gedraging met terugwerkende kracht een extra (ingrijpende) consequentie verbonden. Dat gebeurt via een bestuurlijke maatregel; de Minister van VenJ neemt een besluit tot ontneming van het Nederlandschap. Uit vaste jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) blijkt dat ook bestuurlijke maatregelen een punitief karakter kunnen hebben. Daarbij wordt onder andere op de aard van de maatregel getoetst. Overwegende dat bovendien voor velen het verliezen van zijn of haar Nederlandschap als een straf zal voelen en ook zo zal uitpakken, die bovendien in sommige gevallen zwaarder gevoeld zal worden dan een gevangenisstraf of geldboete, lijkt het aannemelijk dat deze maatregel een punitief karakter heeft. Wanneer dat het geval is, moeten volgens het EHRM alsnog strafrechtelijke waarborgen gelden. Er moet dan onder meer rekening worden gehouden met het legaliteitsbeginsel in artikel 7 van het EVRM. Terugwerkende kracht is verboden. Dit bestaat uit twee elementen: ten eerste moet iemand vooraf kunnen weten of een bepaalde gedraging strafbaar is, maar ten tweede moet hij ook kunnen weten wat die straf dan kan inhouden. Hoewel dit tweede deel niet in artikel 16 van de Nederlandse Grondwet is verankerd, is het wel neergelegd in de tweede volzin van artikel 7 lid 1 van het EVRM. Hierdoor bestaat zowel het risico dat de Nederlandse rechter dit deel van de rijkswet buiten toepassing zal laten als dat het EHRM uiteindelijk Nederland zal veroordelen. Daar de indieners van mening zijn dat dit artikel hier ook van toepassing is of kan zijn, stellen zij

datum 10 maart 2015

blad 4

voor die kwetsbaarheid uit het wetsvoorstel te halen.

Wetstechnisch is dit amendement vormgegeven door het overgangsrecht in artikel II te wijzigen.

Verworpen. Voor: ChristenUnie, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP.

Moties

10 (Segers en Recourt) over het mogelijk maken van deradicaliseringstrajecten

Aangenomen. Voor: het CDA, de ChristenUnie, de SGP, Klein, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP.

11 (Schouw en Gesthuizen) over binnen drie jaar evalueren van de wet

Aangenomen. Voor : ChristenUnie, de SGP, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP.

12 (Schouw en Segers) over niet verruimen van de mogelijkheden tot ontnemen van de nationaliteit

Aangenomen. Voor: ChristenUnie, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP.